

Formanden: Udvalgets ærede Ordfører (Kahser) er desværre ved Sygdom forhindret i at være til Stede, men det ærede 3dje Medlem for 1ste Kreds (Fussing) vil føre Ordet paa hans Vegne.

Fussing: Da Udvalgets ærede Ordfører, som nævnt af den højtærede Formand, er fraværende formeddelt Sygdom, skal jeg paa Udvalgets Vegne tillade mig at knytte et Par Bemærkninger til den afgivne Betænkning. Lovforslaget er fremkommet efter Dasse fra Kommunalbestyrelserne i de to Kommuner Kjøbenhavn og Frederiksberg, og Udvalget finder, at der er god Grund til at fremme dette Lovforslag og at give de vedkommende Myndigheder i de nævnte Kommuner Bemyndigelse til at kunne træffe Foranstaltninger til at forhindre, at Luften fra Røkenvadske med Afløbsrør trænger ind i Lejlighederne. Navnlige i de senere Aar ere Kloakledninger blevne meget udbredte i Kommunerne og komme tæt ind til Beboelsesbygningerne samt i temmelig direkte Forbindelse med Afløbsrørene fra Røkenvadske. Naar der da ikke findes et Lufte for Vadske, føres Dunstene fra Kloakerne, som jo kunne være overordentlig skadelige for Beboernes Helbred, gennem Afløbsrørene ind i Lejlighederne. Udvalget skønner ikke rettere, end at det er hensigtsmæssigt at give en saadan Bemyndigelse til vedkommende Autoriteter som et Tillæg til Bygningslovene for Kjøbenhavn og Frederiksberg.

Af de enkelte Vindringsforslag, Udvalget har tilladt sig at stille, gaar det under Nr. 1 til § 1 ud paa at gøre den Bestemmelse, som findes i § 1 Linie 4, noget tydeligere. Det maa nemlig erindres, at den Kjøbenhavnske Bygningslov af 21de November 1871 indeholdt den Bestemmelse, at der skulde anbringes Vandlaas paa de ny Røkenvadske, og hvor disse Vandlaase findes og ere i den Stand, som den nævnte Lovbestemmelse paabød, finder Udvalget, at de maa godkendes. Der gives saa tillige Sundhedskommissionen Bemyndigelse til at kunne kassere de Vandlaase, som den ikke finder fyldestgørende. Udvalget foreslaar derfor, at der i § 1, 4de Linie i Stedet for „Vandlaas“ sættes: „Vandlaase, som ere anbragte i Overensstemmelse med Bygningslov af 21de November 1871 § 66 og endnu fyldestgørende Krav.“ Vandlaasene skulle altsaa være et virkelig Lufte for Afløbsrørene fra Vadske. De Vandlaase, som den Gang blevne anbragte, kalder man i daglig Tale „Klofte-Vandlaase“, men der er en væsentlig Mangel ved dem, nemlig den, at naar den saatalde Klofte mangler, eller den er

blevet slaaget itu, er der i Virkeligheden ikke nogen Vandlaas. Derfor bør der være en Bemyndigelse for Sundhedskommissionen til at skride ind, naar Vandlaasene ikke fyldestgøre de Krav, der stilles til dem ved deres Anbringelse; men paa den anden Side er der ingen Anledning for Sundhedskommissionen eller Bygningskommissionen til at skride ind, naar de ere fyldestgørende. En lignende Bestemmelse kan der ikke være Grund til at indføre for Frederiksbergs Vedkommende, thi der har der ikke været nogen Lov, som paabød Anbringelse af et saadant Lufte for Røkenvadske, før Loven af 19de April 1890 udkom. De Vandlaase, der ere anbragte der før den Tid, ere anbragte uden nogen Kontrol fra Bygningsautoriteternes Side, og derfor skønner Udvalget ikke rettere, end at den Bemyndigelse, som Frederiksberg Kommunalbestyrelse ønsker for Sundhedskommissionen til frit at kunne skønne over, hvor vidt Vandlaasene ere betryggende, bør blive staaende i Loven, som den staar. Hvor disse Indretninger nu mangle ved Røkenvadske, vil deres Anbringelse naturligvis medføre nogen Beføstning, og det er for at gøre de Udgifter, som deraf ville fremkomme, noget lempeligere, at Udvalget har stillet Forslagene under Nr. 2 og 3, hvorefter det vil være muligt i større Gjendomme at fordele denne Udgift over et rimeligt Antal Aar. Naar man har sat 8 Vadske aarlig, saa vil Gennemførelsen af Bestemmelsen i Gjendomme med f. Eks. 40 Vadske være tilendebragt i 5 Aar. Der er i Kjøbenhavn enkelte Gjendomme, hvor der er en Del flere, ja indtil op imod hundrede Lejligheder og følgelig lige saa mange Røkenvadske, men de Gjendomme ere opførte efter Byggesloven af 1871 og ere altsaa forsynede med Vandlaase. Der vil altsaa ikke være ret mange Gjendomme, hvor Anbringelsen vil tage mere end 5 Aar, som er den Tid, i hvilken Udvalget har tænkt sig denne Foranstaltning gennemført. Udvalget har ogsaa været inde paa, at søge at klare Spørgsmaalet paa en anden Maade, nemlig ved at sætte en Brøkdelen af Vadskenes Antal, men naar der kun er saa Vadske i en Gjendom, vil det give Anledning til megen Ulejlighed for de kontrollerende, og man hentes ikke, at 8 Vadske om Aaret var for meget, og sandt, at det var en Udgift, som kunde overkommes af enhver Husejer. Bestemmelsen om, at disse Foranstaltninger i et enkelt Aar ikke skal kunne jordres foretaget ved flere end 8 Vadske i samme Gjendom, foreslaar Udvalget ogsaa tilføjet i § 2, saa der ikke kan blive nogen Tvivl om, at denne Bestemmelse gælder for Frederiksberg